

GRÅAL *Alnus incana*

Det vetenskapliga namnet *icana* är en förstärkning av latinets *canus* (grå) och syftar på trädets grå bark. Gråalen invandrade relativt tidigt från öster eller från nordöst. Under den så kallade värmetiden fanns den redan i både Svealand och Norrland, där den fortfarande är som mest utbredd.

Den föredrar friska och väl-dränerade marker men kan också växa på torra sandmarker. Vid Bottenhavet bildar den karakteristiska strandskogar. Gråal har en snabbare ungdomstillväxt än klibbal, gråal kräver heller inte fullt lika mycket ljus som en klibbal.

Vidare är gråalen också mer frosttålig än klibbal. Den blommar tidigt på bar kvist med hon- och hanblommor på samma träd, det kallas sambyggare. Det finns knölar på gråalens rötter som är genomvävda med strålsvamp, med hjälp av dessa kan alen ta upp kväve från luften. Gråalen förökar sig huvudsakligen genom rotskott.

I Norrland kan gråalen bli uppåt 200 år gammal, men den blir sällan högre än 20 meter. Kottarna på trädets är föda åt fåglar som siskor och mesar. Gråalar tillhandahåller en livsmiljö för många växter och djur, omkring 110 arter är specialiserade på just alar.

Veden har en ljus rödbrun färg och är ofta rätfibrigt vilket gör att det är lämpligt att använda som listvirke. Alen används också till inredningssnickerier så som köksinredningar och panel, och ibland även möbler. Trätofflor är vad alvirke klassiskt har använts till. Gråalen har dock hittills använts i väldigt liten omfattning.

